

Фізичний складник змісту природничої галузі у модельних навчальних програмах для 5–6 класів закладів загальної середньої освіти

В. В. Сіній, кандидат педагогічних наук

Міжнародне порівняльне дослідження освітніх систем PISA засвідчило недостатню сформованість у здобувачів освіти в Україні вміння комплексно вирішувати різноманітні життєві ситуації, застосовувати комплексно знання з різних природничих предметів, міждисциплінарний підхід. Відповіддю на цей виклик стало активне впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти елементів STEM-освіти.

Відповідно до запиту суспільства, на основі накопиченого досвіду впровадження STEM-освіти, Кабінетом міністрів України було прийнято у 2020 році Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), Державний стандарт базової середньої освіти, що увібрали в себе кращі ідеї Концепції Нової української школи. На основі цих концептуальних нормативних документів було затверджено Типову освітню програму для 5–9 класів, що впроваджуватиметься поступово починаючи з 2022-2023 навчального року, а з 2021-2022 відбувається пілотування впровадження нового державного стандарту базової середньої освіти за активного науково-методичного супроводу науковців Інституту педагогіки НАПН України.

Для реалізації змісту природничої галузі на адаптаційному циклі базової середньої освіти (5–6 роки навчання) науковцями Інституту педагогіки НАПН України у співпраці із фахівцями Міністерства освіти і науки України, викладачами закладів вищої освіти, учителями підготовлено три модельні навчальні програми, що охоплюють фізичний складник змісту природничої галузі. В модельних навчальних програмах враховано міжпредметні зв'язки, передбачено міжпредметну інтеграцію, узгодження в часі вивчення навчального матеріалу з модельними навчальними програмами інших галузей. Запровадження інтегрованих міжгалузевих (Програма міжгалузевого інтегрованого курсу STEM, Робототехніка) та внутрішньогалузевих курсів (Пізнаємо природу 5–6 класи, Природничі науки) реалізують пропедевтичне вивчення фізики на феноменологічному рівні з мінімальним використанням математичного апарату. В перелічених модельних навчальних програмах провідною ідеєю є навчання через дослідження, від практики до теорії.

Зокрема, програма міжгалузевого інтегрованого курсу STEM побудована таким чином, що щорічно учні занурюються у п'ять сфер діяльності людини: «людина-людина», «людина-техніка», «людина-природа», «людина-знак», «людина-образ» виконуючи навчальні проєкти, що мають міждисциплінарний характер й поєднують знання з усіх галузей, що інтегруються.